

УСПІШНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

НЕТРЕБЧУК Л.М.

Одеський національний медичний університет, м.Одеса, Україна

Питання якості освіти сьогодні привертає увагу багатьох дослідників та знаходить практичне вираження у нових стратегічних підходах до методики викладання. Для того, щоб процес навчання був успішним, необхідно враховувати наступні чинники:

1. *Розвиток мислення* – це невід’ємна частина будь-якого навчання, це успішність студента у навчанні, у роботі, у житті. У процесі навчання у студентів постійно виникає необхідність застосовувати раніше засвоєні знання для аналізу нових фактів. При виконанні практичних завдань, розробці проектів та у відповідях на семінарах студенти використовують як індуктивний, так і дедуктивний способи мислення. Починаючи з простих логічних операцій студенти переходять до більш складних завдань.

2. *Креативне мислення*. Розвиткові креативного мислення сприяють ситуації незавершеності чи відкритості; створення, розробка прийомів та стратегій, предметів та інструментів для діяльності; виховання відповідальності за виконану роботу; творчі завдання та самостійні розробки, спостереження, узагальнення тощо.

3. *Дизайнерське мислення* розвиває навички глибокого осмислення, сприяє вирішенню проблем і творчості у практичному вияві. Процес проектування мислення містить п’ять складових: постановка проблеми, визначення, уявлення, прототип, тестування. Студентам треба вирішувати проблему як дизайнери, переосмислити її, перевірити на практиці.

4. *Метапізнання* – навчання студентів тому, як думати про власний процес мислення. Стимулює критичне мислення й навички саморегуляції. Можна використовувати щоденники росту, це стимулює мотивацію студентів.

5. *Внутрішня мотивація*. Її також потрібно розвивати. Зовнішня мотивація може бути виражена, наприклад, оцінкою. А внутрішня – з’являється тоді, коли ми внутрішньо нагороджені за свої дії.

6. *Розвиток самостійності*. Студенти вивчають окремий матеріал самостійно, а на занятті працюють разом, реалізуючи те, що вивчили. Викладач лише відповідає на питання, звертає увагу на важливі моменти.

7. *Співробітництво*. Важливо частіше використовувати навчання і роботу над проектами у групах. Це вчить працювати разом у колективі задля поставленої мети, що є важливим умінням майбутнього фахівця.

8. *Праця над помилками.* Студенти часто бояться помилок. Тому варто вчити, як реагувати на невдачі або помилки, використовуючи це у навчанні: чому це не спрацювало? Що спрацювало? Потрібно почати все спочатку чи необхідно виправити лише якусь окрему частину?

9. *Зосередження та увага.* Нове покоління студентів, що виросло в епоху інтернету та смартфонів, має проблеми з увагою. Їм важко сприймати масиви інформації, тому вона має бути поділена на короткі частини з наочністю.

10. *Цифрова підтримка.* Мультимедіаматеріали можуть бути створені як викладачем, так і студентами. Для цього потрібно: визначити ідею, провести дослідження, написати сценарій, здійснити розкадровку, створити або зібрати зображення, відео-, аудіо-, об'єднати все це.

11. *Робочий простір* для спільної практичної діяльності повинен бути оснащеним спеціально для експериментів, моделювання, навчання, творення.

12. *Проектування*, що спрямоване на вирішення реальних проблем. Наприклад, взяти якесь складне питання чи проблему, які ми маємо сьогодні, і студентам дається можливість обрати шляхи їх вирішення. Потім потрібно оцінити цей вибір і проаналізувати його.

13. *Розвиток емоційного інтелекту.* Важливо студентів учити контролювати власні емоції як в аудиторії, так і поза нею – це сприятиме успішності в житті.

14. *Гумор, позитивний настрій.* Сміх запускає багато біохімічних процесів в організмі: посилює насичення мозку киснем, запускає викид ендорфінів, дофаміну, впливає на пам'ять. Тому обов'язково потрібно використовувати цей інструмент у навчанні.

15. *Фізичні вправи, рух* мають важливе значення у навчанні, повинні бути невід'ємною частиною занять. Цим часто нехтують викладачі, й студентам доводиться півтори години сидіти без руху на занятті. Короткі перерви, що дозволяють студентам бути активними, дійсно допоможуть краще засвоїти те, що вони тільки-но вивчили.

Цей перелік є неповним і залишається відкритим для доповнення, постійно ведуться пошуки нових засобів та прийомів навчання. Вибір шляхів підвищення ефективності навчального процесу залежить від різних умов, рівня активності студентів, їхньої участі у науково-пізнавальній діяльності та багатьох інших чинників. Підвищення ефективності навчання залишається складним питанням. Воно виходить за рамки суто педагогічних проблем, об'єктивні фактори соціально-економічного розвитку диктують необхідність інтенсифікації навчально-виховного процесу та покращення якості освіти.